

PATS!

QUEER

ROUGH QUEERS LIVE

FANZINE

NUMMER 22 JUNI 1998

KOST 2,25 NUMMER 22 JUNI 1998

PATS REACTIONEEL

DE PATS IS EEN ONAFHANKELIJK FANZINE VOOR POTTEN, FLIKKERS EN ANDERE QUEERS. HET VERSCHIJNT IEDER KWARTAAL EN WEL IN MAART, JUNI, SEPTEMBER EN DECEMBER. PRIJS PER NUMMER IS f 2,25 . WIL JE EEN ABO? MAAK DAN NEGEN GULDEN (OF MEER) OVER OP GIRO 737473 T.N.V. PATS IN UTRECHT EN JE KRIJGT DAN EEN JAAR LANG DE PATS TOEGESTUURD. DE PATS IS OOK IN DE LOSSE VERKOOP VERKRIJGBAAR BIJ ONDER ANDERE

VERKOOP IN NEDERLAND

- VROLIJK** - PALEISSTRAAT 135, AMSTERDAM
HET FORT VAN SJAKO - JODENBREESTRAAT 24, AMSTERDAM
XANTIPPE - PRINSENGRACHT 290, AMSTERDAM
SAVANNAH BAY - TELINGSTRAAT 13, UTRECHT
SCHISM - GANZENMARKT 26, UTRECHT
DE ROOIE RAT - OUDEGRACHT 65, UTRECHT
ROSA - (di.) FOLKINGEDWARSSTRAAT 16 A (VredesInfoCentrum), GRONINGEN
(wo.) op de VISMARKT met kraam, GRONINGEN
ASSATA - 2e WALSTRAAT 21, NIJMEGEN
BOEKENNEL - GROTE BERG 11, EINDHOVEN
DE REL - HERTOOGSTRAAT 2, EINDHOVEN (1e zaterdag v.d. maand)
DE RODE HOND - BUITENOM 215 A, DEN HAAG
GALERIE SLAPHANGER - ROSENER MANZSTRAAT 67, ROTTERDAM
EURODUSNIE - BOERHAAVELAAN 345, LEIDEN

VERKOOP IN BELGIË

- B.A.D.** - Postbus 27, 9000 GENT 1
Via Patriek of Marleen (Antwerpen) 03-226.4802 en bij:
TEGENSTROOM - PARKSTRAAT 14, LEUVEN (wo.do.vr. van 15-19 uur)
TABULA R@SA INFOSHOP, TOLHUISLAAN 60, GENT (wo. en za. - 14-18 uur)

EEN REACTIE, INGEZONDEN STUK OF WIL JE IETS ANDERS KWIJT? WE ZIEN HET GRAAG TEGEMOET! STUUR ZE OP NAAR:
PATS, POSTBUS 19052, 3501 DB UTRECHT

M/V *WEGHALEN WAT NIET VAN TOEPASSING IS

Dit artikel is min of meer een vervolg op het artikel in de vorige PATS 'seks in oorlog'. Het gaat in op de gevolgen van de indeling van mensen in of M (mannelijk) of V (vrouwelijk) en vooral voor die mensen die hier niet onder vallen of wensen te vallen. Deze groep, de zogenaamde 'interseksuelen' zijn letterlijk slachtoffer van deze indeling waarbij verminking en gedwongen hormoonbehandeling eerder regel dan uitzondering is.

GESLACHT EN GENDER

'Je komt niet als vrouw ter wereld, je wordt tot vrouw gemaakt', zei Simone de Beauvoir bijna vijftig jaar geleden. Dat geldt voor men-naar-vrouw transseksuelen heel letterlijk, maar zo bedoelde zij het niet. Waar zij en velen na haar op wezen, was dat het zinnig is een onderscheid aan te brengen tussen biologie en cultuur: een lichaam hebben met een vagina is een ding; wat dat cultureel betekent is heel iets anders. Sekse, oftewel iemands biologische variant, dient derhalve onderscheiden te worden van geslacht of gender, het geheel aan maatschappelijke ordeningen, interpretaties en structuren dat daar als het ware bovenop wordt gelegd; en waar het een (geslacht, sekse) ogenschijnlijk vastligt, is het ander (gender) veranderlijk. Dit onderscheid tussen sekse en gender bleek uiterst nuttig en verhelderend, zowel theoretisch als politiek. Veel 'natuurlijk' gedrag van vrouwen en mannen blijkt niet zozeer ingegeven door hun respectieve biologie maar stoelt op cultuur, ideologie,

maatschappelijke opvattingen, gedragspatronen, sociale regels en wetten. 'Mannelijkheid' noch 'vrouwelijkheid' zijn van nature gegeven. Dit inzicht heeft de laatste decennia ervoor gezorgd dat de meeste mensen er zo langzamerhand van overtuigd zijn dat geslacht een sterk cultureel bepaalde categorie is.

De fysieke verschillen tussen vrouwen en mannen blijven echter onbetwist. Het lijkt alsof sekse vaststaat. Je bent nu eenmaal fysiek een man of vrouw. Iedereen weet immers dat mannen een penis hebben en vrouwen een vagina. Gemakkelijk met het blote oog herkenbaar na de geboorte. Of jongetje, of meisje. Maar helaas: externe anatomie lopen niet altijd parallel. Er zijn mannen die geboren worden zonder teelballen en met eileiders: vrouwen zonder baarmoeder. Nog afgezien van de huidige medische technologie die op talloos veel niveaus in het lichaam kan ingrijpen (transseksuelen, transgenders).

TUSSEN M EN V

Medisch gezien voldoet een mens aan de norm als men op het 23e Chromosomenpaar de chromosomen X en X (vrouw) of X en Y (man) draagt en men bij de geboorte een clitoris heeft kleiner als 1 cm of een penis groter dan 2,5 cm heeft. Daarbij zijn alle lengtes van de genitaliën daartussen, alsook het hebben van een dubbel of geen geslachtsapparaat, het hebben van een mengeling van mannelijke en vrouwelijke geslachtskenmerken of het hebben van 'afwijkende' haargroei door een andere hormonen huishouding niet volgens de norm. Er worden nog al wat kinderen geboren die wel 'keurig' XX hebben of XY, maar wier geslachtsorganen niet 'kloppen' met hun genetische sekse. Zo zijn er ten-

minste twaalf vrouwen gediskwalificeerd voor deelname aan de olympische spelen sinds daar sinds 1968 genetische tests worden afgenomen. Hun genotype was niet XX maar XY en zodoende dus man. Een van deze vrouwen baarde ne afgekeurd te zijn als vrouw een gezond kind. Naast XX of XY vonden genetici ook XXY, XXX, XXYY en rept de literatuur zelfs van XXXYY, XXXX en XXXXX. Deze 'afwijkende' chromosomen komen voor bij een aantal procent van de totale bevolking. Bij ongeveer 1 op de 500 weersprekt hun genotype hun sekse.

INTERSEKSUELEN

De maatschappij en de medische wereld definiëren deze van de norm afwijkende mensen als interseksuelen. De schattingen van het aantal interseksuelen lopen uiteen van 1 tot 4 procent van de totale bevolking (precieze statistieken hierover zijn er niet). Dat is niet veel maar vergelijk dit eens met andere chromosomale of genetische verschijnselen die als afwijkend te boek staan en bedenk hoeveel aandacht daaraan besteed wordt. Per miljoen kinderen zijn er 4 Siamese tweelingen, 1000 met het syndroom van Down, 1400 met een hazelip en naar schatting tussen de 10.000 en 40.000 interseksuelen en deze zijn nergens aanwezig. We horen zelden over ze, we lezen amper over ze, we zien niks van ze.

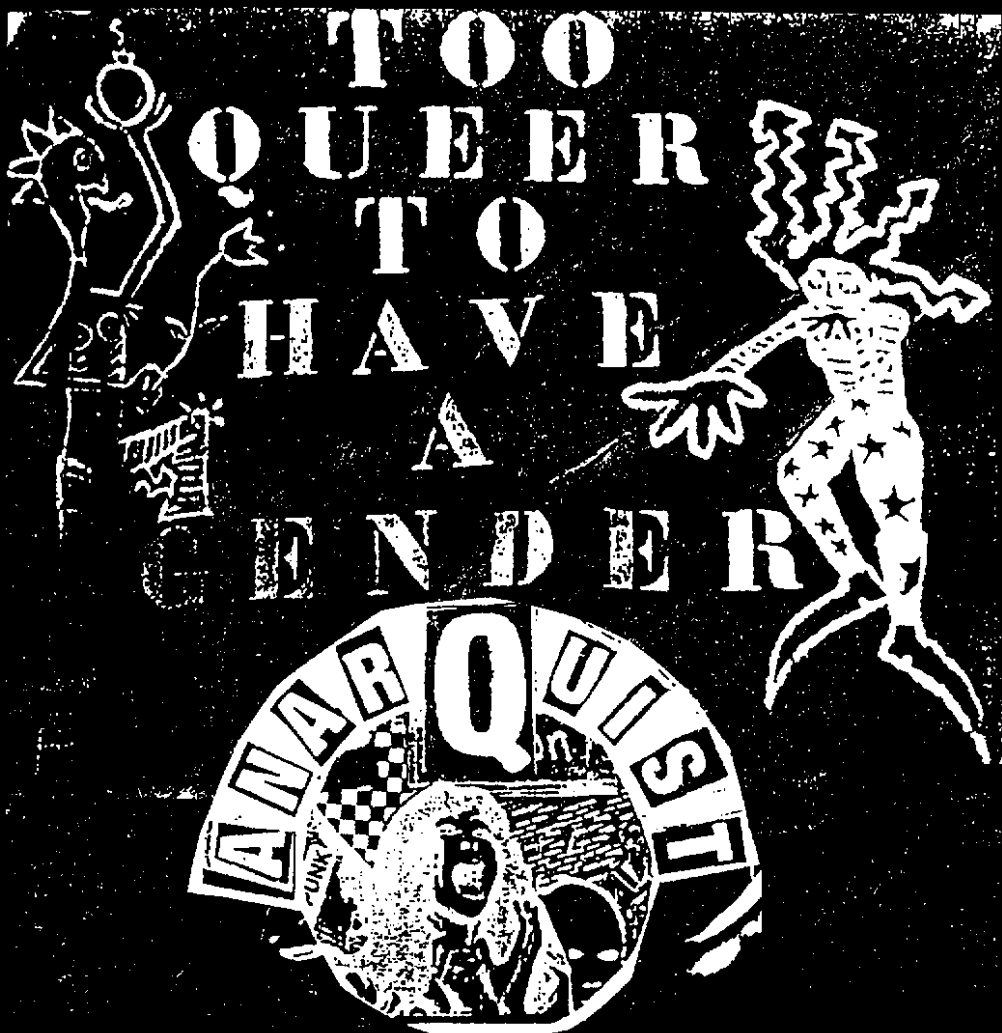
Het besef dat mensen ambivalenter geboren kunnen zijn dan of als jongetje of als meisje lijkt volledig non-existent. Een taboe: iets dat de cultuur koste wat koste verzwijgt, nee sterker nog ongedaan wilt maken via een chirurgische ingreep met scalpel en naai-garen in de aanslag. En dat terwijl or-tegelijktijd in de medicijnen en biologie gesteld wordt dat onze perceptie

van sekse als een zuiver polaire aan-gelegenheid - waarbij slechts twee opties bestaan - volstrekt misplaatst is. Eerder is er een glijdende schaal van fysieke kenmerken waarbij 'man' en 'vrouw' zich op de uiteinden bevinden. Er existieren tenminste zo'n 4000 ge-slachten tussen 'man' en 'vrouw' en wie weet uiteindelijk wel evenzoveel als er mensen zijn. Men mag echter niet zijn wat men is, maar wat maatschappelijk en medisch is vastgelegd. Man of vrouw. Alles wat als interseksueel wordt gedefinieerd moet worden 'gecorrigeerd'.

DE 'CORRECTIE'

Vandaag de dag worden ongeveer 90 procent van alle interseksuelen naar vrouw 'gecorrigeerd' en maatschappelijk meestal ook als zodanig herken. Bij ongeveer 30 procent van de zoge-noemde genitale misvormingen wordt chirurgisch geïntervieerd. Het hoge aantal naar vrouwen gecorrigeerden heeft te maken met het medische feit dat het nu eenmaal gemakkelijker is een 'gat' te maken dan een 'paal'.

Een van de mensen in Nederland die zich hiermee bezighoudt is professor Cohen-Kettenis, klinisch psychologe en bijzonder hoogleraar in de gender-ontwikkeling en de psychopathologie van kinderen. Ze werkt samen met het ambigue genitatie team van het Wil-helmina Kinderziekenhuis te Utrecht. Er zijn zes van zulke teams in Neder-land. Dat er ingegrepen moet worden, of dat nu wegens gender- of sekse variatie is, staat volgens haar vast. 'Al-le specialisten in het team brengen hun bevindingen in en maken een schatting van de mogelijkheden die er zijn om de geslachtelijke ontwikkeling bij te sturen. De psycholoog in het team zal daarbij aandringen op spoed bij het duidelijk maken aan de ouders

Daar sta je dan, omdat je moet plassen voor de openbare toiletten. Ga je links of ga je rechts? Kan er niet gewoon een deur zijn? En die formulieren: giro-rekening, voor het bestellen van een boek, inschrijving op school, enquetes, enz. Altijd slechts twee mogelijkheden, waarin je gedwongen wordt - "M/V, doorhalen wat niet van toepassing is". De stigmatisering over hoe je moet zijn/functioneren omdat je een vrouwenlichaam hebt, de beperkingen die je worden opgelegd door de hokjesmaatschappij, hebben in 1994 geleid tot de oprichting van Het Jongensuur. Sindsdien is er veel gebeurd. Er zijn een aantal artikelen over deze groep geschreven voor diverse tijdschriften. Ook is een bijdrage geleverd aan het boek "Cherchez la femme" van Marjolein Rotsteeg (zie *het Continuüm* nr. 2). In de contacten met het Genderteam van de VU en de Mannengroep van Humanitas is de tussengender-problematiek aan de orde gesteld, om de beeldvorming over mannen, vrouwen en transseksuelen te verbreden. Sommigen van ons noemen zich *transseksueel*, anderen zien zichzelf als half man/half vrouw of als een *tussengender*. Sommigen kiezen voor lichamelijke aanpassingen, anderen proberen hun identiteit vorm te geven zonder medische ingrepen. Ben je geïnteresseerd in onze activiteiten, neem den contact met ons op.

Het Jongensuur, Binnenkadijk 178, 1018 ZH Amsterdam

wat er aan de hand is. De behandelaar moet de ouders kunnen vertellen dat hun kind ofwel een zoon is ofwel een dochter is. Onzekerheid daarover laten bestaan is zo ongeveer het slechtste wat je kunt bedenken. Dat zal de psychologische opvoeding van het kind in gevaar brengen.' Interseksuele kinderen worden deswege vaak geopereerd, vaak ook meerdere malen, en krijgen levenslang hormonen voorgeschreven om hun fysieke ontwikkeling bij te sturen. Vroeg ingrijpen gebeurt omdat bij een onvolgroeid kind operaties en hormoonbehandeling meer effect hebben en je het kind - en de ouders - zo het trauma niet te weten tot welke sekse het behoort en in welk geslacht het dient te worden opgevoed bespaart. Althans zo wordt het gebracht. Maar is het wel zo traumatisch interseksueel te zijn? En als dat zo is, is het dan ook vaak niet juist dankzij in plaats van ondanks de uitgevoerde 'correctie'?

'GECORRIGEERD'

Uit allerlei oude studies bleek dat veel mensen wier sekse ambigu was niet persé in puin liggen, maar in tegendeel redelijk gelukkig waren met hun lichaam, ook al was het soms wennen geweest. Het gebruikte argument van zo snel mogelijk ingrijpen bij interseksuelen is bovendien uiterst a-historisch. De kennis die vereist is om op dit vlak te kunnen interviewen is zeer recent. Zo'n dertig jaar geleden waren die mogelijkheden er niet. Voorts ontbrak indertijd ook een groot deel van het diagnostisch instrumentarium om iemand als interseksueel te bestemmen. Uit de ingrepen die de laatste decennia wel plaatsvonden blijkt dat deze vrijwel nooit zonder gevolgen waren. Operaties lopen eerder slecht dan goed af. Er worden clitorissen ingekort of verwijderd, penissen en eileiders

weggenomen. Genitaliën worden vaak mismaat en veel inmiddels opgegroeide interseksuele mensen melden dat ze er geen of nauwelijks gevoel in hebben. Schaam en buikstreek zitten vol grillige littekens. Hun kansen om kanker te krijgen zijn door hormoonbehandelingen flink toegenomen. Hun wantrouwen tegen de medische stand en medicijnen is dusdanig groot dat ze artsen mijden en uit eigener beweging abrupt stoppen met hun hormoonbehandeling - wat in een aantal gevallen tamelijk riskant kan zijn. En ten slotte is een deel van de interseksuelen hoogst ongelukkig met de keuze die de artsen indertijd voor ze hebben gemaakt. Op grond van hoe ze er nu, volwassen en wel, uitzien waren ze - als er al gekozen moest worden - liever bij de andere sekse ondergebracht.

Overigens gaat het met kinderen bij wie niet werd ingegrepen ook vaak niet goed. Ze voelen zich vaak alleen staan en beschouwen zichzelf als een miskleun van de natuur. Beide groepen, de wel- en de niet-behandelde interseksuelen blijken als kind vaker dan anderen met mishandeling en verwaarlozing te maken hebben gehad. Mogelijk omdat de ouders er zich geen raad mee wisten. De overheersende klacht van zowel hen die geopereerd zijn (als hen die onbehandeld bleven) is dat ze door de mangel zijn gehaald. Hetzij door hun ouders en door het medisch team, die voor hen doch zonder hen besloten wat er met ze moest gebeuren: hetzij door een cultuur die hoogst intolerant is en opzichte van hen. En als ze pech hadden werden ze gemangeld door beide. Ongeveer de helft van de interseksuelen hebben zich ooit voorgenomen om zelfdoding te plegen. Ongeveer 20 procent heeft ook daadwerkelijk een suïcide poging

ondernomen. Ongeveer 30 procent van alle interseksuelen leeft zonder een enkele relatie. Meer dan de helft definieert zich in het toegewezen geslacht als homoseksueel.

VRIJE MENS

Als ouders en het medische establishment niet eens een volledig onschuldig persoonlijke bijzonderheid als het niet met de gedefinieerde man/vrouw categorie overeenkomstig mens kunnen accepteren en het koste wat kost willen 'corrigeren' met alle gevolgen van dien voor deze persoon, wat zouden ze dan wel niet willen doen met de zogenaamde gehandicapten die niet door een operatie schijnbaar normaal kunnen worden gemaakt. Zouden ze naar de logica van: hoe met interseksuelen wordt omgegaan dan maar vermoord moeten worden? Zouden zij als homoseksualiteit medisch te meten en te herkennen zou zijn bij de geboorte deze kinderen 'corrigeren'? Dit alles alleen maar omdat het de maatschappij verontvult, het niet volgens medische normen 'normaal' is en het de ouders niet in verlegenheid wilt brengen?

Interseksuelen worden inmiddels in toenemende mate bloot gesteld aan 'genocide'. Ze mogen dan wel leven maar al hun bijzonderheden worden in de operatiezaal vernietigd. En dat alles omdat het medische establishment bepaalt wat de seksen zijn en hoe individuele mensen in die categorieën passen. Men suggereert dat de indeling in seksen geen gril of willekeur is. Het is toch bewezen dat er maar twee seksen zijn? Maar wat dan te doen met het bewijs dat dit niet zo is, het bewijs wat geleverd wordt door mensen zelf! Mensen wier ervaringen en lichamen niet stroken met de geaccepteerde medische feiten. Moeten deze

mensen dan maar worden verminkt in operatiezalen teneinde deze twee sekse indeling overeind te kunnen houden.

Deze sekse indeling in man vrouw is een typisch voorbeeld van het zogenaamde dichotome denken, het denken in tegenstellingen. Leven - dood, natuur - cultuur, rationaliteit - gevoel, geest - lichaam en niet ten leste, mannelijkheid - vrouwelijkheid. Alsof het een het ander uitsluit. Dit dichotome denken is daarom niet in staat het bijzondere als zodanig te accepteren omdat het bijzondere geen tegendeel kent en daardoor geen waardevergelijk toelaat, minderwaardig is, dus waardeloos. Iedere gedachte andere mensen, planten, dieren voor minderwaardig of niet in te ordenen volgens de heersende normen te beschouwen dient de dichotomie. Er is geen natuur versus cultuur, mannelijkheid versus vrouwelijkheid, **er is alleen mixtuur!**

Het bijzondere bestaat in zichzelf en is niemand anders dan zichzelf plichtig. Het is niet aan een overheid sekse te registreren of aan een medische wereld deze te definiëren en te corrigeren. Mensen hebben het recht zichzelf te benoemen opdat zijzelf kunnen bepalen of ze man of vrouw zijn, of iets daar tussenin, en van positie kunnen veranderen als ze dat willen. Het motto van veel interseksuelen is dan ook: 'Is het een jongen of een meisje?' 'Dat weet ik niet. Het heeft me dat nog niet verteld.'

Oscar

Bronnen:

M/V auteur Karin Spaink

'Hemaphroditen im 20 Jahrhundert, zwischen elimination und widerstand.' van de arbeitgruppe gegen Gewalt in der Padiatrie und Gynakologie.

HOMO = AIDS

Iedereen heeft er wel een in de bus gehad. Wordt toch a.u.b. donor. U kunt hiermee mensen levens redden! Hoe nobel van de overheid om mij hiernaar te vragen en natuurlijk, waarom niet? Omdat je homo bent, daarom niet!

Homo's hebben namelijk Aids. Een stigma waarvan we, tenminste in Nederland, verlost van dachten te zijn. Maar nee hoor, volgens de folder die je krijgt na aanvraag van het contract (dat je *niet* thuisbezorgt krijgt) staat in kleine lettertjes dat homoseksuelen uitgesloten zijn van het donorschap. Vanwege Aids. Op grond van dezelfde redenering als die waarop homoseksuelen bij de bloedbank geweigerd worden. Namelijk dat er een soort inherent verband zou bestaan tussen homoseksualiteit en de kans om Aids op te lopen. Dat het misschien slimmer is om aan potentieel donors te vragen of ze naalden delen, promiscue zijn zonder condooms te gebruiken of regelmatig naar de hoeren gaan is schijnbaar een gepasseerd station. Is het dan zo moeilijk? Je krijgt geen Aids van homo's maar van onveilig vrijen of vuile spuiten. Het aidsvirus discrimineert niet, wel de overheid. Hoe de overheid, of in de praktijk een ziekenhuis, denkt te kunnen nagaan of iemand bij leven homoseksueel was wordt een pijnlijke klus (het is nog niet zover dat men alle homo's gaat/wil registreren, dus vragen moet wel). Leuk om aan eventuele vrienden en/of familie direct na, of (liever) tijdens, het sterven nog even het lef te hebben (een op discriminerende gronden) vraag te stellen of de vriend/zoon soms homo was. Je moet er toch niet aan denken. Of dat ze even om de hoek kijken om de nabestaanden te 'checken'. Wie staan er

te huilen rond het bed? Zien ze er homoseksueel uit, dan weten ze genoeg. Alsof homo's geen hetero vrienden of -broers kunnen hebben. Mocht je binnengebracht worden in je leren broek, heb je tepelringen en/of tattoo's, een flinke snor of je nagels gelakt of in drag (uitgeleden met je pumps op de showtrap en tak!, met je kop op de tree, 'what a way to end'), gelijk een aantekening in je medisch dossier, homoseksueel. En de zuster broeder kan ook nog effe snuffelen in je eventuele persoonlijke bezittingen. En als ze dan denken dat je homo was (te-recht of onterecht), val je af als donor. De schijnzekerheid van hetero donor organen wordt gewekt door daartegenover de risico organen van veronderstelde homo-donoren te zetten. Pure discriminatie met alle kwetsende gevolgen vandie bij een overlijden. De redenatie van de overheid en de medische wereld doorgevoerd levert een eng scenario. Moet men kiezen tussen twee mensen die gelijk een orgaan nodig hebben waarvan er maar een voorhanden is, de een is homo, de ander hetero, kiest met voor de hetero. Deze heeft meer kans op een langer leven want homo's hebben meer kans op Aids. De (dure) orgaaninvestering in de hetero heeft dus de voorkeur. Verplichte homo registratie zou dit alles vergemakkelijken. Je vraagt je toch werkelijk af hoe ze het in hun hoofd halen om zo een homo-phobe, discriminerende en op het fascistoïde af zijnde donor-registratie toe te passen.

Oscar.

ZONDAG 21.6.98

(NA HET EETKAFEE)

VEGANS
WELCOME

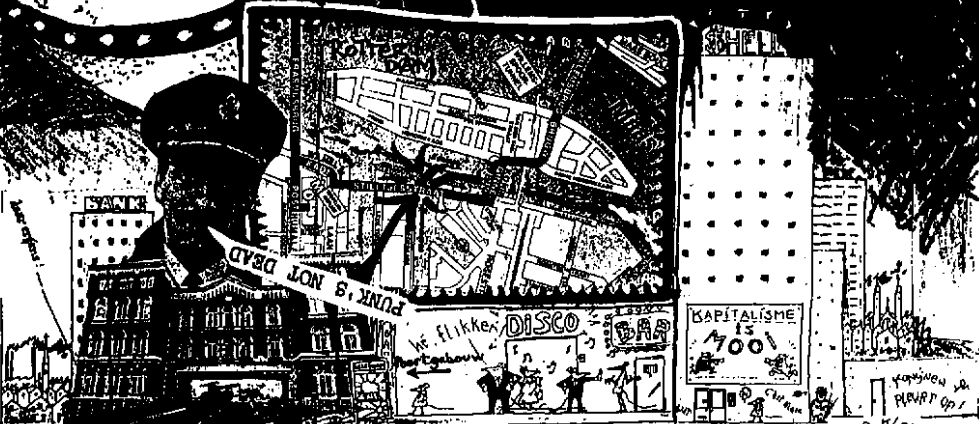
CHASS-PUNK

KOST
7.50

GOLLY GOLLIWOG

meidenpunkband

HOMOMILITIA 9VEERLORE
POLAND

POORTGEBOUW
FOR PUNK

STIELTJESSTRAAT 38 0104231385

PINK PEPER

In biologisch veganistisch kraakrestaurant De Peper organiseerde de stichting Fruitcake de afgelopen maanden iedere donderdagavond de Pink Peper. Je kunt er biologisch veganistisch eten en aansluitend is er een Queer After Dinner Party. Helaas wordt de Peper op 16 juni ontruimd (volgens zeggen van de Amsterdamse politie). Ook aan de Pink Peper komt dan een (voorlopig?) eind. Als speciale afsluiting presenteert de Pink Peper daarom een optreden van McKinley Black op donderdag 11 juni. McKinley Black is afkomstig uit Boston VS. En toert momenteel weer door Europa. Al 14 jaar treedt zij op als queer performer van krachtige songs waarbij zij zichzelf begeleidt met gitaar. Het afscheidsdiner van de Pink Peper kost 10 gulden en het optreden is gratis. Be there! Be Queer! (zie flyer Pink Peper voor adres en reserveren)

UIT DE (BOEKEN)KAST

Boekwinkel Savannah Bay i.s.m. de Stichting Roze Zaterdag presenteert 'Uit de Boekenkast', een literair programma in het teken van de Utrechtse Roze Lente 1998. Het programma bestaat uit voordrachten van o.a. Karin Spink, Cees van der Pluijm, Wim Duijst en Marlies van de Voort. Dit afgewisseld met dans en muziek van Mariska Vollering. Zondag 21 juni van 14.00 tot 17.30 uur in de theaterzaal van het Moluks Historisch Museum, Kruisstraat 330 Utrecht. Er is entree en deze bedraagt FL 12,50 (reserveringen 030-2314419).

QUEER EETCAFE

EVERY THURSDAY QUEER EATCAFE

PINK PEPER

Met aansluitend vanaf 22.00

With afterwards from 22.00

QUEER AFTER DINNER PARTY

In biologisch veganistisch kraak restaurant De Peper

In organic vegan squat restaurant De Peper

Peperstraat 25, Amsterdam (5 min. van Waterloooplein)

Peperstraat 25, Amsterdam (5 mins from Waterloooplein)

Maaltijd/Meal fl 10,-

Telefonisch reserveren aanbevolen 4223972 of kom vroeg

Please reserve by telephone 4223972 or come in early

Org. Fruitcake i.s.m. De Peper

tuntex@dds.nl

Onder dit E-mail adres vindt je allerlei informatie van alternatieve queer info, demo's, party's, actuele berichten etc. Het is het email adres van de tuntertinte, het blad dan gerelateerd is aan Homoland. De volgende (14de) Homolandbijeenkomst (van linkse, autonome, alternatieve, queer vooral flickers) is van 13-9 tot en met 20-9 in Meuchelfitz, Duitsland. Hierover meer in de volgende Pats.

GAY GAMES ONSPORTIEF

Voor wie niet van sport houdt, of er zelfs een hekel aan heeft (ik bedoel sport en 'gay' hebben tenslotte onderling geen enkel verband met elkaar, tenminste niet bij mij) hebben de Gay Games toch wat te bieden in de vorm van het cultureel en politiek programma. In deze Pats hiervan een overzicht

QUEER ART

Het Stedelijk Museum Amsterdam houdt van 27 juni tot en met 23 augustus de omvangrijke zomer-tentoonstelling **From the Corner of the Eye**. Twaalf tot veertien jonge kunstenaars uit binnen-en buitenland zullen dan video's, foto's installaties, beelden, schilderijen en tekeningen laten zien. Leidraad van de tentoonstelling is Queer. Seksuele ambiguïteit, genderbending, queer gedrags-beeldcodes, mode, clubscene en massacultuur zijn thema's die een rol spelen in de visuele taal van het werk van de kunstenaars. Tijdens de periode van de Gay Games in Amsterdam is er nog veel meer kunst te zien, in 40 andere Amsterdamse kunstinstellingen, die verband houdt met homoseksualiteit waaronder het Rijksmuseum, het Amsterdamse Historisch Museum, het Verzetsmuseum het Joods Historisch museum en vele galereis. Zo is er in het Tropenmuseum de foto-tentoonstelling **'Zwart Naakt'**. De afgelopen decennia hebben homo-seksuele fotografen en hun zwarte modellen 'zwart naakt' een eigen plaats gegeven. In 'De moderne verbeelding van zwart naakt' geven niet-westerse fotografen hun kijk op zwart naakt. Fotoreportages, geën-

sceneerde en 'vrije' fotografie zijn te zien op de tentoonstelling van **60 lesbische fotografen** uit dertien landen. De tentoonstelling laat de diversiteit zien onder lesbische vrouwen: vrouwen 'in de kast', motordykes, stellen, tweelingen, butches en femmes. Te zien in de Artotheek-Oost in Amsterdam. Ook op veel openbare plekken in Amsterdam is Queer Art te vinden. In de vorm van Mega Posters, installaties, en met drijvende objecten in de grachten verspreid over het centrum en met kunst in containers.

QUILTS

De **European Rainbow Quilt Tour**, een reizend voorlichtingsproject voor o.m. bestrijding van HIV en aids, doet dit jaar 10 verschillende Europese landen aan. De start is op 16 mei in Barcelona. De Tour is gebaseerd op de Amerikaanse Aids Memorial Quilt Tour. Quilts zijn grote doeken met daarop de naam geborduurd van een aan aids overleden persoon. Vaak voegen dierbaren daaraan een persoonlijk item of gedicht toe, waardoor de Quilts een indruk geven van de relatie met de nabestaanden. Quilts zijn emotioneel, soms shockerend of humoristisch. De European Rainbow Quilt Tour eindigt vanwege de Gay Games op 1 augustus in Amsterdam met een driedaagse tentoonstelling in het Vondelpark.

LESBIAN NATION

Het **Lesbian Nation Festival** vindt plaats van 2 tot en met 7 augustus in de Melkweg in Amsterdam. Het thema is Androgynie. Het festival biedt een programma vol theater, dans en muziek. Woensdag 5 augustus zijn er optredens van onder meer *Split Britches* en *Rana Mira*. Donderdag *Take a Walk on the Wild Side* en vrijdagavond

een groots opgezette lesbische party onder de titel *Timemaschine*.

VERTEL FESTIVAL

Het festival **'Coming Out - Lesbian and Gays from all over the World'** in de Rode hoed wordt georganiseerd i.s.m. Amnesty International. Het brengt in verhaalvorm de culturele en maatschappelijke positie van lesbische vrouwen en homoseksuele mannen tot uitdrukking. Mensen van alle continenten vertellen over hun coming out en hun leven. Op 2 augustus staan Oost-Europa en Azië centraal in het programma *Go East*. Op 4 augustus Latijns-Amerika, in *Amor International*. Op 6 augustus Afrika en Oosterse landen, in *Out in Africa*. Ter gelegenheid van het vertelfestival verschijnt het boek *'Coming Out'* van Lutz van Dijk waarover een recensie in deze Pats.

FILMFESTIVAL

Van 2 tot en met 7 augustus is er op de Nieuwmarkt in Amsterdam een gratis Gay & Lesbian open lucht filmfestival met een internationaal programma. Verwacht hier echter niet te veel van in die zin dat het nogal mainstream zal zijn en gekuist waar het bloot en eventuele seksscenes betreft van wege het open karakter van het festival, gezellig voor de hele familie. Integreren zonder te masturberen?

SOCIAL POLITICS

Een programma met conferenties, workshops, symposia en trainingen rond onderwerpen die belangrijk zijn voor de homo-lesbische beweging. Het Social politics programma is een samenwerkingsverband van o.m. Amnesty, HIVOS, Universiteit van Amsterdam, X-Y, ILGA, NOVIB, Mama Cash en de European Quilt Tour. Vermeldingswaardig is nog dat dit programma

onderdeel mede door Levi's Strauss wordt gesponsord. Levi's en Gay and Lesbian social Politics gaan blijkbaar hand in hand. Daarnaast houdt Amnesty in het kader van het 50 jarig bestaan van de rechten van de mens het **Outreach** programma. Het omvat tien workshops voor en door deelnemers van dit programma. Het Outreach programma wil de aandacht vragen voor de slechte situatie voor vele lesbo's en homo's en tegelijkertijd ook werken aan de verbetering hiervan door middel van het geven van workshops aan mensen die hierin verbetering kunnen brengen door hierin een actieve rol te spelen. Verder is er een **Internetcafe** rond mensenrechten voor lesbische vrouwen en homoseksuele mannen en is er het video project **Rainbow Screen Quilt**. Een aantal korte interviews met lesbo's en homo's uit verschillende landen met daarin statements over de positieve kanten van het homo lesbo zijn worden afgewisseld met de schokkend beelden van de feitelijke situaties over de mensenrechten situatie van homoseksuelen in verschillende delen van de wereld. De AVRO zal tijdens de Gay Games de documentaire *Outlawed* uitzenden. Deze film volgt activisten in vijf landen: Roemenie, India, VS, Zuid-Afrika en een nog nader te bepalen Zuid-Amerikaans land. In het gebouw van Mama Cash organiseert de stichting GO (Get Organized) voor leden van internationale homo en lesbo organisaties trainingssessies op het gebied van zaken als onderhandelingsvaardigheden, conflictoplossingen en fondsenwerving.

THEATER EN MUZIEK

Verschillende Amsterdamse podia hebben een speciale programmering gedurende de Gay Games. In de stadsschouwburg een one-man show

van **Harvey Fierstein** (bekent van de torch song trilogie), **'les Ballets Trockadero de Monte Carlo'** een ballet met mannelijke ballerina'en en Japans schaduwtheater van **Ken Togo** onder de titel **'In Praise of Love and Sex - The Story of Homosexuality in Japan'**. In het Trusttheater in Amsterdam presenteren **De Lesbian Unlimited** **'Hotel Paradise Unlimited'**. Na een tour met hun lesbus door Europa zijn ze van 3 tot en met 6 augustus te zien. Van 3 tot en met 8 augustus **'The Rocky Horror Picture Show'** in theater Carré. Een cultmusical vol horror, seks science fiction en travestieten en transseksuelen. Hoe leuk dit programma overzichtje van theater en muziek ook is, de smalle Patslezerster beurs kan dit alles niet trekken. Dan maar gratis naar het Vondelpark openluchttheater of het plein bij het stadhuis/muziektheater?

GELD EN SEKS

Rond de Stopera vindt je het **'Friends-hip Village'**. Naast kaartverkoop en informatie vindt je er de commerciële horeca en reclame uitingen van commerciële sponsors. Er is een veelzijdig cultuurprogramma samen-gesteld met tentoonstellingen, podiumkunsten en concerten. Ook op de Dam zijn er van 2 tot 7 augustus avondconcerten. Commercie en 'wereld beroemd in Nederland' artiesten zijn dominant aanwezig en de veelzijdigheid uit zich waarschijnlijk in meer van hetzelfde maar dan anders. Maar wie weet, zit er toch nog iets leuk tussen. De commercie organiseert natuurlijk ook vele Mega Feesten waarbij de Gay-gulden de organisators als dollar tekenjes in de ogen schitteren. Entree prijzen van 50 tot over de 100 gulden geven daar dan ook alle reden toe. **Gay Games - Pay Games**. Naast dit commerciële party circus wordt er als tegenhanger een

underground queerparty georganiseerd (zie hiervoor verder in deze Pats). De G.B.A., Gay Business Amsterdam (*Gay Bullshit Amsterdam*) organiseert wederom de **canal pride**. Een roze parade van boten door de Amsterdamse Grachten. Op last van de burgemeester en overgenomen door de G.B.A. zijn uitingen van seksuele handelingen en bloot verboden. *No seks on deck!* Alle activiteiten die plaats vinden onder de vlag van Gay Games moeten overigens ook al een soort van **'niet seks verklaring'** afleggen. De naam Gay Games ('brandname') mag van de eigenaars (?) niet gebruikt worden voor activiteiten in het kader van de Gay Games die ook maar iets met seks van doen hebben. De Gay Games zijn afkomstig uit de VS. en de hypocriete puriteinse houding daar, op het gebied van alles wat met seks te maken heeft, zal er wel mee van doen hebben. En ook financiële belangen (sponsors) spelen een rol hierin. Sponsors willen best geld geven in eigen belang, (westerse) lesbo's en vooral gay's zijn een heel interessante markt. Onder de associatie met homo's en lesbo's komen ze dus niet uit. Maar goed, als je ze zo ziet sporten zijn het net 'gewone' mensen maar dan net even 'iets anders'. Maar wat maakt de Gay Games nu zo anders dan een ieder ander groots sport evenement? Juist het punt dat mannen met mannen seks hebben en vrouwen met vrouwen. En juist homo/lesbo seks schijnt dus 'moeilijk' te liggen bij de internationale Gay Games organisatie en de commerciële sponsors. Een sponsor is hierop echter de uitzondering op de regel. Drie maal raaien wie. Een condoomfabrikant! LRC, de maker van DUO, geeft tijdens de Gay Games 90.000 condooms gratis weg. Dat is dus 90.000 keer (veilig) neuken.

Oscar.

Friendship

Friendship through

11.1856

Culture and Sports

21.1854
Colour: black, lettering yellow
Material: 82% polyamide, 18% elastane
Price: Dfl. 89.95
Sizes: Dutch size 34 t/m 46 I UK size 20

Frontside: badge with logo Gay Games
Amsterdam 1998
Price: Dfl. 39.95
Sizes: S, M, L, XL

8 Days of
Fri

through Culture

on front right below
Dfl. 29.95

Merchandise

magenta and yellow text
Dfl. 24.75

Dog tag

Material: Stainless steel
Engraved: Friendship through
logo Gay Games Amsterdam
Price: Dfl. 12.95

Friendship soap

Material: 82% polyamide, 18% elastane
Price: Dfl. 125.-
Sizes: Dutch size 34 t/m 46 I UK size 30 till 40 inch

and Sports

Lycra brief swims.

Colour: black, lettering in yellow
Material: 82% polyamide, 18% elastane
Price: Dfl. 125.-
UK size 32 till 44 inch

QUEER*D.I.Y.

ANTICULTURE

*SEX*PANSEXUALITY

ANARCHISTIC*SM*

PUNK*PORN*DRAG*

POLITIC*DREAM*

SOUND*COLOURED*

FREE*MAGIC*

EXPRIMENTAL*

RADICAL*SQUATT*

TRANSGENDER*

ALTERNATIVE*

SUBVERSIVE*MULTI

SEXUALL*EROTIC

ALIEN*GLITTER*

NO SPONSOR*FAT*

NONCOMMERCIAL

*CHIC*WEIRD*

CROQUET*LAZY*

VEGGI*HORNEY*

WONDERFULL*

WHAT U WANT*

WHAT YOU DESIRE*

*UNDERGROUND

GAMES

The Official...
 Delivery from off 31th August 1998, 164 pages, 30x32 cm
 UK Dfl. 65,- (+ P&P2)
 Gay Games Amsterdam
 Interview of... Games Amsterdam
 full colour
 U.K. 19
 pins on black carton paper
 nickel plated, silkscreen
 Dfl. 18,95
 20 pins on black

Dfl. 39,95
 S, M, L
 11.852
 T-shirts
 Dfl. 44,95
 S, M, L, XL

Pay Games if you can't make your own

QUEER'S D.I.Y. (Do It Yourself) GAMES, als reactie op de **GAY-GAMES - PAY GAMES**, organiseert in de week van 3 augustus verschillende activiteiten met als voorlopig programma: Dinsdag 4 augustus de **QUEER'S D.I.Y. GAMES** in het Vondelpark. Met onder andere het Internationaal Queer Croquet toernooi, cockringwerpen, handtas stoten en pump sprinten. Ook zijn er demonstratiesporten waaronder elastieken en spijkerscatten; Woensdag 5 augustus zijn er in de Vrankrijk de **D.I.Y. STRAIGHT GAMES** voor de heteroseksuele sympa's; Donderdag 6 augustus **QUEER D.I.Y. UNDERGROUND PARTY** met optredens, dixo, darkrooms, chill out queerperformances en meer in de gekraakte school aan de Plantage Doklaan 8-12 in Amsterdam.

BE THERE! BE QUEER! **STEAL IT!**

GRENZELOZE COMING OUT

'Eindelijk vroeg een van de mullahs heel direct: "Beken je je zonden?" Ik antwoordde: "Ja, het gebeurde. Alsjeblieft vergeef me!" De mullah zei zonder emotie: Tachtig zweep-slagen!"' De Iranër Said moet tijdens het regime van de ayatollah's zijn coming out als homo bijna met de dood bekopen. Zijn verhaal, en dat van elf andere homoseksuele jongeren uit de hele wereld, zijn door auteur Lutz van Dijk gebundeld in het boek *Coming out*.

Lutz van Dijk is in 1955 in Berlijn geboren. Sinds 1992 woont hij in Amsterdam, waar hij het Tamar Laakmann huis oprichtte. Het instituut zet zich in voor vreedzaam samenleven van alle mensen, ongeacht ras, geslacht, seksualiteit of religie. Lutz van Dijk schreef eerder *Damned strong love*, over een Poolse jongen die tijdens de Tweede Wereldoorlog vanwege zijn homoseksualiteit werd opgesloten in concentratiekampen. Onlangs bracht hij het fotoboek *At home in Amsterdam* uit, waarin foto's en persoonlijke statements staan van homoseksuele mannen die Amsterdam als thuisbasis hebben gekozen. *Coming out* is eerder in het Duits verschenen.

Het verschijnen van een Nederlandse, en Engelse, vertaling van het boek, heeft te maken met het culturele programma van de Gay Games die in Augustus in Amsterdam worden gehouden. Het boek vormt namelijk de basis voor het storytelling festival dat op 2, 4 en 6 augustus in de Rode Hoed plaatsvindt. Tijdens die dagen komen internationale gasten uit Latijns-

Amerika, Oost-Europa, Azië en Afrika vertellen welke moeilijkheden en mogelijkheden ze in hun cultuur hebben gehad tijdens het vormgeven van hun seksuele identiteit. Ook zijn er besloten workshops onder het thema mensenrechten en coming out. De organisatie van het festival is in handen van Lutz van Dijk en Amnesty International.

COMING OUT

Het boek wordt ingeleid door de Amsterdamse wethouder van Onderwijs en Diversiteitsbeleid van der Aa, waarna een ten geleide volgt door Amnesty International. De mensenrechtenorganisatie heeft in het verleden vaak kritiek gekregen, omdat ze zich niet in wilde zetten voor de rechten van vervolgte homo's en lesbiennes. Pas sinds 1991 worden mensen die op basis van hun seksualiteit worden gediscrimineerd, erkend als 'prisoners of conscience.' Beter laat dan nooit. Het voordeel van de ondersteuning van Amnesty is naast haar politieke invloed haar vermogen om nauwkeurig te documenteren. In zes landen staat op dit moment nog de doodstraf op homoseksualiteit, in zeven landen worden gevangenisstraffen van 10 jaar tot levenslang opgelegd. In andere landen worden homoseksuelen opgesloten in psychiatrische klinieken. Mede dankzij Amnesty wordt onderdrukking steeds beter in kaart gebracht en aan de kaak gesteld.

Statistieken en cijfers laten patronen zien. Zoals het volgende: wereldwijd bestaat de absurde opvatting dat homoseksualiteit niet cultuureigen zou zijn, dat het een perverse indringer van buitenaf zou wezen. Vandaag de dag is er in Latijns-Amerika een wijdverbreid geloof dat het zedeloze Noord-Amerika

homoseksualiteit heeft geïntroduceerd in de samenleving. In Israël wordt beweerd dat het een Arabisch verschijnsel is en president Mugabe van Zimbabwe meent dat de blanke kolonisatoren het mee hebben genomen naar 'zijn' land.

Cijfers vertellen over culturen. Over homofobie, een ander wereldwijd patroon. Vrijwel overal bestaan denigrerende scheldwoorden. Goluboj, gomangs, maricoe, bencong, stabane, tong xin lin, of cuecón. Ze komen allemaal in *coming out* voor en ze hebben allemaal dezelfde functie: de angst voor seksuele handelingen (niet de liefde, want daar heeft men geen idee van!) tussen mensen van hetzelfde geslacht bezweren. Statistieken en cijfers laten patronen zien en dat is goed. Het herkennen en erkennen van geïnstitutionaliseerde haat kan tegenkrachten mobiliseren. Het kan aandacht vragen.

Tegelijkertijd is die herkenning misleidend. Getallen zijn kwantitatief, droog. Slechts al je je beseft dat ze de optelsom zijn van het verzamelde leed van unieke individuen hebben getallen echt kracht. Hoe is het om op straat achtervolgd te worden door die exotische, sissende, bijtende scheldwoorden? Is een goluboj wel een gomang? Of is het misschien zo dat de stabane toch meer uitingsmogelijkheden heeft? Om daar achter te komen moet je de papieren wereld van de rapporten en schema's verlaten en je oor te luisteren leggen bij de mensen die het allemaal is overkomen.

VERHALEN

Het is de kracht van *coming out* dat het alle ruimte geeft aan twaalf verhalen uit verschillende landen, van Uruguay tot

China. Afwisselend vertelt een man en een vrouw over zijn of haar leven. De opzet van elk verhaal is in grote lijnen gelijk; anekdotes over jeugderinneringen, familieomstandigheden en de directe omgeving geven je een beeld van iemands achtergrond. In ieder verhaal komt natuurlijk het proces aan de orde van de ontdekking van de eigen seksualiteit. De eerste ervaringen, de twijfel en de acceptatie van het homo of lesbisch zijn door zichzelf en de anderen. En uiteindelijk de trots, in weerwil van alle denkbare uitingen van afwijzing en onderdrukking. Ieder verhaal sluit af met een foto van de verteller.

Lutz van Dijk is niet zelfzuchtig geweest, hij heeft zichzelf onzichtbaar gemaakt. Alle verhalen zijn geschreven in de ik-vorm en de schrijver zelf duikt pas op in het nawoord. Pas daar kom je erachter dat de verhalen in het boek niet door de hoofdpersonen zijn opgeschreven, maar door hemzelf, op basis van uitvoerige interviews die hij met de mensen heeft gehouden. Uit die gesprekken distilleerde hij de geschreven teksten, die hij vervolgens ter correctie voorlegde aan de betrokkenen.

NEUTRAAL

De schrijver als objectief doorgeefluik van verhalen van anderen. Het hele boek ademt de sfeer van neutraliteit uit. Zorgvuldig wordt de ik-vorm gehanteerd, een vrouwenverhaal afgewisseld met een mannenverhaal, de lengte van de verhalen varieert nauwelijks en ook in de opbouw van de stukken is op een uitzondering na geen verschil: ze zijn chronologisch weergegeven, jeugd, *coming out* in weerwil van en tenslotte acceptatie.

Alleen in het verhaal van Andrés heeft Lutz van Dijk iets bijzonders met de vertelling gedaan. Het verhaal van deze Panamees wordt verteld aan de hand van een reis naar zijn geboorteland, waar hij allang niet meer woont. Het begint als volgt: 'Na dertien jaar ben ik terug in mijn geboorteland Panama.(...) zij omhelzen mij allemaal en vragen: "vertel eens hoeveel kinderen heb je al? (...) Om ons heen is de muziek waar ik van houd. Thuis in Amsterdam staan er honderden cassettes van. Liedjes waarin het duidelijk om seks gaat, opgesmukt met amor en corazón. Maar nooit om mijn seks, om mijn corazón, om mijn amor.'

Het verhaal van Andrés is meteen spannend, doordat het afwijkt van het geëffende pad dat het hele boek wordt gehanteerd. In een notedop weet je als lezer al heel veel van Andrés: Hij is Panamees, hij woont in Amsterdam, zijn seksualiteit is niet bekend bij zijn oude omgeving, die wordt zelfs ontkend. Het is een verademing na alle verhalen die beginnen bij het begin en eindigen bij het eind.

Misschien is Lutz van Dijk in de valkuil van de overneutralisering getrapt. Hij heeft zo zijn best gedaan zijn eigen aandeel in het totstandkomen van de verhalen te verhullen, dat ze zijn vervlakt. Het is teveel van hetzelfde: Eerst gebeurde dit, en toen dit, en toen, en toen... Waarom? Lutz van Dijk heeft toch ook keuzes gemaakt om het materiaal dat hij uit de interviews heeft verzameld wel of niet te gebruiken? Het is toch de kracht van een schrijver om het verhaal van de verteller zo krachtig mogelijk op papier te zetten? Om een vertelstructuur te kiezen die past bij het persoonlijke verhaal?

Door bijna alle verhalen chronologisch weer te geven heeft Lutz van Dijk de verscheidenheid van de geïnterviewden geen goede dienst bewezen. Ze zijn teveel op elkaar gaan lijken, waardoor je ze als lezer snel vergeet. Een auteur die niet durft te experimenteren met het materiaal dat hem is aangeboden probeert zichzelf te verstoppen. Net zoals het halfslachtig is om pas een foto van iemand te plaatsen na het verhaal, is het niet goed om ieder verhaal dezelfde structuur te geven. Daardoor verliest het zijn individualiteit, zijn gezicht. En daar ging het toch om? Om het persoonlijke?

NEDERLAND

Een ander punt is dat bijna alle geïnterviewden tegenwoordig in Nederland wonen. Van de ene kant is dat goed, omdat wij daarmee iets opsteken over de diversiteit van al die mensen die we tegenkomen in onze omgeving. Van de andere kant is dat jammer, omdat de hoofdpersonen vaak een belangrijk deel van hun coming out in Nederland doorbrengen. Misschien is het interessanter om te lezen hoe dat proces zich in die landen zelf voltrekt.

Tenslotte kun je je afvragen waarom er geen verhaal van een autochtone Nederlander in het boek is opgenomen. Het wekt de onjuiste indruk dat aandacht voor de moeilijkheden die jonge mensen tijdens hun coming out ervaren in ons land minder nodig zou zijn. Een indruk die in het nawoord van het boek onderuit wordt gehaald: Een van de geïnterviewden, een Oost-Europese vrouw die tegenwoordig in Nederland woont, wilde uit angst voor herkenning niet worden opgenomen in de Nederlandse vertaling.

CONCLUSIE

Coming out is in zijn opzet een goed boek. Het bezit de kracht om cijfermateriaal over homoseksuele mensen uit andere landen concreet te maken. De persoonlijke verhalen van de geïnterviewden zijn vaak ontroerend, pijnlijk, maar altijd krachtig. Het boek kan waardevol zijn voor mensen die worstelen met hun identiteit. Het is alleen jammer dat de schrijver het niet heeft aangedurfd de verhalen meer kleur mee te geven. Toch blijft er van de hoofdpersonen genoeg individualiteit over om het geheel zeer lezenswaardig en boeiend te houden.

Christian Arts

Coming out

Lutz van Dijk

uitgeverij IVIO, f 24,95

ISBN 90 6121 920 5

ROEMENIE

De Roemeense regering heeft besloten homoseksuele handelingen niet langer te bestraffen. Het kabinet ging akkoord met het schrappen van het artikel uit het wetboek van strafrecht. Dit betekent nog niet dat homoseksualiteit nu daadwerkelijk legaal is. Eerste moet de volksvertegenwoordiging zich nog buigen over de kwestie. Er verandert dan ook weinig in de praktijk. De regering probeert een goede beurt te maken bij Europa, maar er moet meer gebeuren dan alleen een kabinetsbesluit. Voor de wet aangenomen wordt moet deze de eerste en tweede kamer passeren die bomvol zitten met reactioneren. Ook de kerk is een felle tegenstander. De politie zal echt niet op de wet vooruitlopen en de situatie voor homo's blijft dan ook ongewijzigd. Ook zij die gevangen zitten op grond van 'sodomie' zullen niet vrij komen. Roemenië wil graag bij de Europese Unie horen en deze heeft gesteld dat men de wetgeving op het gebied van homoseksualiteit moet aanpassen om zich als lid te kunnen aansluiten. Wetgeving veranderen is een ding, een echte praktische verbetering voor de situatie voor homo's en lesbo's in Roemenië is

JUST FEMER: FEMALE STYLE

DANA ICON

Het zal niemand ontgaan zijn, Dana International heeft het Eurovisie songfestival gewonnen. En eerlijk is eerlijk, ook ik vond het te gek dat ze won. Niet dat het songfestival mij zo boeit, al schijnt het een van de homo-evenementen van het jaar te zijn. Deze keer zat ik bij de 'votes' op het puntje van mijn stoel. Dana won, maar deze overwinning is niet toe te schrijven aan het liedje als zodanig *la-la-la-viva-viva!*

etc. Een transseksueel die een als conservatief bekend staand land vertegenwoordigt maakte van Dana International natuurlijk bij voorbaat al een publiciteitslieveling. Dana heeft daar handig gebruik van gemaakt door de media in de stemmende landen te bespelen wat er mede toe geleid heeft dat zij won. Voor het eerst konden mensen via tele-voting (via de telefoon) zelf punten toekennen, dus geen vakjury. Dana is echter meer dan een transseksuele zangeres. In Israël is zij woordvoerster op het gebied van mensenrechten in de breedste zin van het woord. Homoseksualiteit en transsexualiteit zijn slechts twee onderwerpen die zij in de schijnwerpers van de internationale media heeft weten te plaatsen. Daar is echter niet iedereen gelukkig mee. In haar eigen land wordt zij met de regelmaat van de klok met de dood bedreigt door middel van o.a. stening. De Israëlische staatssecretaris van gezondheidszorg veroordeelde haar deelname: 'Dana International is een abominatie, zelfs in Sodom was er zoiets niet'. Dana is een doorn in het oog van de ultra-orthodoxe gemeenschap. Deze heeft grote invloed in Israël al is zij relatief gezien een minderheid. Met premier Bibi (Bi?Dacht van Nie) Nethanjahu als handlanger is het vredesproces totaal geblokkeerd. Da-

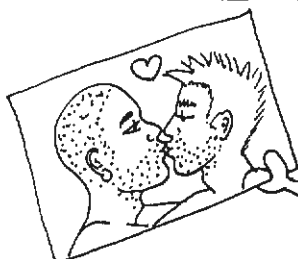
na verkondigt de stelling dat de normale Israëliërs niets liever willen dan vrede en het prima kunnen vinden met Arabieren in en buiten Israël. Zelf gebruikt ze in haar muziek Arabische invloeden en heeft veel Arabische vrienden zegt ze. Dana is door haar optreden een symbool van vrijheid geworden voor velen. Tijdens de opening van de Gay Games zal Dana het winnende lied zingen dat ze heeft opgedragen aan alle 'gay's' in de wereld.

Waar religieus fanatisme toe kan leiden blijkt weer eens in Afghanistan. Waar de orthodoxe joden met stening dreigen brengt de Taliban het in praktijk, zij het met moderne hulpmiddelen. Tenminste vijf van sodomie betichte mannen zijn er geëxecuteerd door de streng islamitische Taliban. De mannen zijn tegen de muur geplaatst die vervolgens over hun heen werden gebulldozerd. De mannen waren door de religieuze rechtbanken van de Taliban ter dood veroordeeld omdat ze seks zouden hebben gehad met jongens. Van een eerlijk proces was daarbij geen sprake.

Oscar.

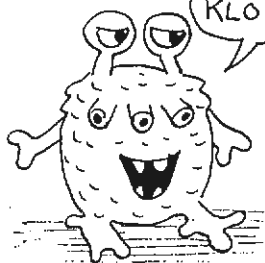
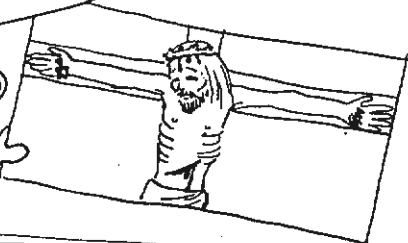

MAMA,
WIL JE HET
NOG EEN KEER
UITLEGGEN?!

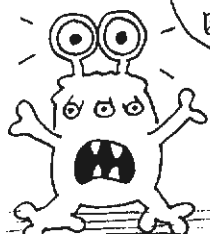

DUS DIT
VINDEN MENSEN
AANSTOOTGEVEND
EN WALGELIJK...

EN DIEZELFDE MENSEN
HANGEN WEL ZO'N BLOEDENDE
MAN MET SPIJKERS DOOR
ZN HANDEN IN HUN
KAMER...

DAT
KLOPT

RARE WEZENS
DIE AARD-
BEWONERS!

WIDER EXPO FRAUENLESBENMÄDCHEN AKTIONSSOMMER

ab dem 18.7.98
(ca. 1 Monat)
bei Hannover

Vor Hitze geplättet, regungslos im Schatten rumhängen, gerade noch fähig zum Telefonhörer zu greifen, um ner Freundin zu erzählen, wie schrecklich alles ist ?????? Dann doch lieber Spaß & Freude, Aktionen & Aktiönchen für alle kochen. Was der und vegane Leckerlies Sommergestaltung ist ? Anlaß für diese absurde Sommergestaltung ist "Die Natur, der Mensch und die Technik", vielleicht bekannter unter dem Sammelbegriff EXPO.

Die EXPO 2000 ist die Weltausstellung in Hannover, in der alle, die mal eben 60/70 fort-schritte im Bereich Umwelttechnik, Multimedia, etc. haben, die neuesten Schritte im Bereich Umwelttechnik, etc. bestaunen können.

Um im Jahr 2000 nicht völlig erschlagen von der Vielfältigkeit der Exponate zu sein, wollen wir uns ab dem 18. Juli auf einer Wiese in/bei Hannover schonmal intensiver mit diesem Ereignis beschäftigen. Mit dem **WIDERSTANDSCAMP** kann ein Rahmen geschaffen werden, wo wir zusammenkommen, um gemeinsam gegen Ausbeutung, Rassismus, Patriarchat, Technologie-hörigkeit etc. vorzugehen, uns auszutauschen, zu vernetzen, miteinander und aneinander zu lernen.

Meldet euch, wenn ihr mehr Infos, einen ausführlicheren Aufruf (auch in verschiedenen Sprachen) haben oder das Camp unterstützen wollt (Vorbereitung, Verteilen und Verschicken von Flugis bzw. Kopiermöglichkeiten, Geldspenden !!! Auch fänden wir's klasse, wenn welche Lust haben, z.B. Theater-/Musik-Selbstverständigungs-Workshops zu machen oder eine inhaltliche AG vorzubereiten !
Aktionssommer c/o Mafalda, Kreisstr. 29, 28203 Bremen
Tel./Fax. 0421/702781 (Tel. nur Do. von 18-20 Uhr)

IM FRAUENLESBENMÄDCHEN AKTIONSSOMMER

Wegand, sie!

Giant Robot #8

The newest issue of this much-talked-about zine is here - it's blowing up larger and larger every day. What is it? A magazine about Asian/Asian-American pop culture, catering to the 20-something indie rock/otherwise hip ones in our midst (like me).

To be honest, past issues of this magazine have been really disheartening. I had heard rumors and saw for myself - alongside some very good content and genuine material was some questionable stuff. Asian men had lots of interesting roles to represent, but women were often about sex. And Anglo letter writers wrote in to say how much they loved it, expressing their own desires for Asian girlfriends. This was tapped off with an editorial likening their own magazine to a porn magazine specializing in racial fetish. I wasn't alone in observing what Giant Robot itself promoted as "yellow fever" syndrome. Because of its audience, the sexism was even more damaging - it seemed to play into white male exoticism. For what purpose and at what cost?

Regardless of how I felt about some of the past issues, I was pleasantly surprised with the new one. Gone are the stories of insatiable Asian female porn stars who can fuck a room full of white guys. Gone are the tips for finding the nastiest Asian porn, written by white guys. And no more of this "yellow fever" crap, the fixation and misguided appreciation that isn't flattering at all, just fantasy. This issue has an interesting interview with Cibo Matto by comedienne Margaret Cho, as well as a feature on Emanuel Yarborough (an African-American sumo champion), Steve Caballero (discussing his Japanese heritage), and many fascinating folks known and unknown. Very, very impressive. And, don't forget to check out the feature on Yukio Mishima, who for those who don't know, was a gay Japanese disciplinarian, a legendary figure with a tragic end (kids, don't try this at home).

DEEL 2 OVERZICHT QUEER ZINE'S VAN GIANT ROBOT TOT OH BOY LAATSTE DEEL IN VOLGENDE PATS

When we create our own media, who is our audience? And how does that influence what we say, and how we say it? That's a question I'm always asking myself, so that I can tell how much of what I present is my own, and how much is other people's perspectives of me. Society doesn't tell us how to love ourselves, so when we decide to say how things really are and to privilege our own issues, that becomes a revolutionary act. Our minds are our own greatest enemies when they're used against us, and I really want to see people like the Giant Robot folks make the most of their skills, because they have serious juice when they decide to use it.

(\$5 to POB 2053, Los Angeles CA 90064)

Girlfriends July/August '97

This somewhat glossy and "mainstream" dyke mag is always a good read. This issue has a cover fea-

ture on Allison Folland from the movie "All Over Me" (a must see). Also, great features on dyke occupations, being a lesbian and also Muslim, gay white parents raising Black children, and a ton of news and tidbits. Politically pretty progressive and overwhelmingly positive in scope.

(\$4.95/issue or \$24 for 6 issue one year sub to 3415 Cesar Chavez St., Suite #101, San Francisco CA 94110)

Girlwize #1

A hodge-podge of text tidbits; some short, some longer, dealing with all kinds of subjects like relationships, family, love, and depression. See how cathartic a zine can be.

(\$1 and 2 stamps to Kathleen, 22 Albany Cirily, Beverly MA 01915-1267)

Girlz #7

This is a large one pager folded several times - subtitled "transgender zine". It's a combination of collaged art, reviews, humor, and right-on opinions on gender roles and politics. Hot stuff.

(\$1 to 33 Romford Road, London UK E15 4LY)

Gnocchi #7

Teenage female zine of the collage variety - news clippings and brief commentary, beverage recommendations, rants. A fun five minute read.

(\$1 plus 2 stamps to 1340 Eagle Rd., New Hope PA 18938)

Grand Royal #5

This is a special theme issue on bass music, aka Miami Bass. It's '97 and we're already mining nostalgia from the late eighties. I suppose "hip house" is next ("It Takes Two", anyone?), but hey, those were my teen years, so I can't complain.

It's the Beastie Boys behind this magazine, if you don't already know, and with their resources (friends, experience, talent, and all that MONEY), they can definitely pull off a first rate affair. Layouts are classy, the writing is mostly informative, and it's obvious that these guys have the means to produce whatever they put their minds to. Good for them.

This issue scared me, however.

Focusing on bass music, a hip hop subgenre centered in the South and with great influence elsewhere, this issue tries to give proper respect to the music most often associated with g-string bikinis and "Me So Horny" rump shaking. Now that the Beasties have melo- lowed out in their old age and discovered the Dalai Lama and Feng shui, they take the liberal route - trying to pay homage to people like Luke Skywalker while remaining their sensitive

and conscious selves. Unfortunately, this means they walk the fine line between wishy-washy and spineless. The hype around Miami Bass is unfortunately rooted in sexist objectification of (Black) women's bodies, and it looks as if Grand Royal is too afraid to critique this fact, afraid of losing their hip hop credibility. Instead, it's played up to the hilt.

In between highly informative articles on music legends and the culture surrounding them, there's enough shit to make you at least slightly nauseous. Want some info on L'Trim's Bunny? Ask Kid Rock - he fucked that ha. Wanna make friends with Luke Skyywalker? Fuck three hoes - if you don't get pussy, he ain't fucking with you. And the gratuitous use of tits and ass in every available space doesn't shock me at all - it just bores me with the same images we're bombarded with everyday. I don't need to go into it because I've seen it all before.

It's one thing to deal with dumb shit from the past. But to rehash it in the present is a little too much for me. Even worse is the lame attempts at apologizing for the sexist content - they intersperse the issue with bit parts from a few women, but 'too little too late' is an understatement. Funny there aren't too many opinions from women in this issue, let alone women in hip hop or bass music. Seems like they weren't the ones making the money or gaining respect or starting careers. Who's reality is this about, anyway?

It's all treated like camp, which in itself is offensive. If it weren't so painfully real to women, maybe it'd be obscenely funny - but to whom, may I ask? It's tired. If these folks wanna get respect from me, go one way or the other - embrace your bullshit attitudes or take some real risks and make a magazine that can tell it like it is. Otherwise - you folks are pathetic sycophants, perfecting the art of coffeetable, say-nothing journalism and you have way too much money and time on your hands to be churning out such garbage. (POB 26689, Los Angeles CA 90026)

Happy Fag #3

Personal GMM type of thing, heavy on the diary side. A queerzine equivalent to a Mentos commercial. Not bad, just a little too prozac for me. (\$3 to Scooter, 323 Broadway East #902, Seattle WA 98102)

He Who Walks Behind the Rows #1

A gay hardcore kid's personal zine with rants on hardline, veganism, sex, gaystream fashion and disgust, and a metal worship page or two. He's seeing, he's calling, his legacy is spawning, he's coming, corrupting, among the living. Follow him or die! (Fred, POB 624, Lake City TN 37769)

Hormone Frenzy #3

With few exceptions, the funniest zine I've read all year, and definitely within zines mentioned in this issue. Unapologetically bisexual, queer indie rock angst; hilarious comics; much wisdom communicated with humor. Tiny type that's at times unreadable - but thoroughly enjoyable. A must. (Mark Connerton, POB 361, Cambridge UK CB1 2BZ)

I'd Rather Be Out Killing Communists #2

A bizarre read at times, but quite remarkable. Warped, sex-obsessed cartoons interspersed with rants on the I.R.A., animal rights, and write-ups on cool underground graffiti mags. Flawless taste in music, too. Very diverse and a winner.

(POB 298, Sheffield, UK, S10 1YU)

Inbred Picnic #3

Features on the Wankin' Teens, the Bay City Rollers, and many high quality personal rants about teen drug use that are eye-opening and real. If you kids out there do drugs, check this zine out for some been there, done that perspectives. It's definitely on the positive side. Go for it. (\$1 to POB 1325, Stockton CA 95201)

Infantile #6

A queer pagan art zine, or something resembling it. Somewhat dark and eerie, with lots of appropriated clip art. Also, a tour diary of a visit to San Francisco (I live it, baby). (Paul, 16 Keystone Ave., Toronto Ontario, Canada M4C 1H1)

Inklings #2

This zine is rocking. The "Old West Issue" here spotlights outlaw women of the time and the raucous legends behind them. Also, anecdotes on moving to San Francisco, local history, and general life tidbits that are trivial yet never boring. Melissa is a great story teller, and I can honestly say I enjoyed every bit of this zine. If you're interested in obscured female history, make sure you don't miss this zine or the topics it covers. (Melissa Klein, 1184 Florida, San Francisco CA 94110)

Inside Out #11

This is now an old issue of a necessary yet infrequently published local queer youth magazine. When they get it together, it can be really good, but it's even more scarce than Outpunk. I think. This issue is about beauty image. There's a piece on young fat activists by Devra Palack, as well as a feature on Ciba Matto and a juicy interview with Ashley Macisac. Several good personal essays as well. I only wish we could replace "XY Magazine" with a real queer youth publication such as this one. (\$12 for one year sub to POB 460268, San Francisco CA 94146-0268)

Interrobang #5

A fanzine for the hardcore kids. It's a nice mix of music and politics - I liked the integration of the different topics. Namely: the Indiana Hardcore fest, Anti-Racist Action, People-Against Racist Terror, Copwatch, Jeff Ott of the band Fifteen, and much more. It's pretty smart, but two complaints would be: there's hardly any women, and it's a little too entrenched in white punk guy suburban mindset for its political platform to really have a foundation. Not that there's anything wrong with being who you are, just not having much perspective. (\$2 to POB 671, Ravenna OH 44266)

Interrobang?! #3

Another biased review since Sharon is a dear friend, but her zines are always inspiring and perfectly executed. Sharon documents women in punk from its earliest days, as well as spotlights women making music and art. Very thorough. Historical without being elitist, and very inviting. This issue interviews Nicole Panter and Barbara Manning, and also Windy Chien, owner of the Aquarius record store here in SF. One of a handful of zines I read more than once. (\$3 to 3288 21st St. Box 33, San Francisco CA 94110)

Jade's Red Room #5

A punk zine with reviews and essays on 90's feminism, Lydia Lunch, sexual harassment, and starting a band. Take their punk quiz to see if you measure up (don't worry, it's a bogus test)...

Pats voelde ze
in haar hoofd

(\$1 plus 2 stamps to 3361 Salford Station Road, Perkiomenville PA 18074)

Jindy #6

An open diary awaits - read at your own risk. Lots of personal struggles made public, as Emily searches for answers to life's problems. Stuff on girl love, sexual identity, feminism and self-esteem, relationship breakups, Ani DiFranco, and much much more. Another in the vital grrrl zine scene that's keeping girls out there alive with positivity, support and solidarity. Righteous. (\$2 to Emily North, Loeb Hall, Room 6B1, 135 E. 12th St., NYC NY 10003)

Kick! April '97

The subtitle: "Big Bold Black & Empowered". Lots of community info and contacts for the Detroit area, with some news coverage. There's a spirituality column; also, a chilling piece on the true modern-day victims of AIDS - poor, Black and Latino people; plus fiction, reviews, and comics. A really good source for local happenings and some serious knowledge. (\$24 for 10 issue sub to POB 2222, Detroit MI 48231)

King of the Fairies #3

A "fanzine" in the historical sense - devoted to the avant garde Canadian queer fiddler Ashley MacIsaac. I haven't seen a zine like this since "Morrizine"... a deeper look at this controversial figure who's 21, wears a kilt, rules the Canadian music charts and brags about sex with his teenage boyfriend. If you're into his music, then I'm sure this zine is an absolute must. Otherwise it's good but it doesn't make as much sense. (93 Sackville St., Toronto Ontario, Canada, M5A 3E6)

Kink #2

Much like the "Girly" zine except for "kinky queer grrls". Clip art, appropriated text, erotica, and confrontational slogans make this a winner. Lots of intriguing writing despite its small size. Brief yet totally disturbed and splendid. (33 Ramford Road, London UK E15 4LY)

Kittums #4

A dastardly cute zine dedicated to a cat. I lived with this cat so I know from personal experience every detail described within. What's next - the Kittums road tour '98? For all you obsessive cat lovers out there, this is your dream. (\$1 or 4 stamps to Mikel Delgado, POB 410312, San Francisco CA 94141)

Kreme Koollers #4

One of my favorite of the "personal" zine variety - Keyan always has a lot on his mind. The last issue was a bombshell, a critique of liberal racism in "riot grrrl" garb, shock waves resonating for miles around. This issue has observations on what he terms "identity politics wank-off land". Much of his own writing is about identity; as a mixed race Persian, as a queer, as someone who's trying to figure out what kind of community he wants to build and be a part of. I often find myself talking out loud when I read his zine, because at least for me, he really strikes chords. A great mix of humor, fear, truth, and inspiration. An absolute must read. (Keyan, POB 2434, Olympia WA 98507)

Kusp #2

A queer girl/feminist personal zine that doesn't disappoint. Misogyny on the net, transgender debates on campus, and lots of observations that are interesting and provocative. This issue is a bit outdated so send for this or any other current issue. (\$1 plus 2 stamps to Sara, POB 4619, Gaithersburg MD 20885)

Muffmonsters on Prozac #2 This Irish queer zine is co-sexual and très cute. Comics, reviews, and much angst. This issue has stuff on a trip to NYC, a scathing rant against the gaystream, a mini-interview with Sabrina from "Bamboo Girl" zine, and crazy nun hijinx. Lots of good stuff in this promising zine, although you won't find much on riot grrrl, that "bullshit that says and means nothing whatsoever". Bollocks to that, dearie, but we'll take the rest. (The Bees On Saturn, 45 Ulster Ave., Belfast, Co. Down, N. Ireland BT9 7AT)

Mylxine #10

A thick and intelligent punk music zine with a lot to say. Not afraid to address racism or sexism, and seemingly more enlightened than 90% of all other punk zines out there today. This issue has interviews with Cub and Pansy Division, as well as Toby Vail from Bikini Kill. Also, a great feature with Home Alive, Lydia Lunch, and right-on essays about all sorts of topics. Thanks Scott for persevering and making such a worthwhile zine! (\$2 to POB 3086, Pensacola FL 32516-3086)

Naughty Bits #23

The only underground comic I read on a regular basis - I don't know what I'd do without it! I join the ranks of the Roberta Gregory fan club, and you should too. Her characters are hilarious, despicable, and adorable all at once. This issue has the origin of Bitchy Butch, the college-spawned militant lesbian of the 70's. What makes it funny is Roberta's self-confessed history which she weaves into the storyline, along with plenty of fantasy. It's obvious she has a lot of perspective on her characters. She's also an older writer/artist that seems to have a lot to offer younger people - she's insightful without preaching dogma, and she shows that some issues are just universal. I buy copies of her comic to give to other people cuz it's so good. (\$3 to Fantagraphics Books, 7563 Lake City Way NE, Seattle WA 98115)

Noise Queen #9

A very basic zine, text only, discussing queer punk and historical punk and rock'n'roll figures. Very concise writing - it's earnest and authentic. Music reviews, a feature on the New York Dolls, reviews of both Bay George and Jayne County's autobiographies, and why the Canadian customs suck. What you see is what you get. Refreshing. (Tim Murphy, 238 Glen Castle Rd., Kingston Ontario, Canada, K7M 4N8)

Not Your Bitch #6

This little zine is always crammed with personal observations and feminist opinions. Really good stuff. This ish has stuff on getting high, "girl gun safety", and a trip to Europe. Also, write to get her assortment of anarcho-feminist zines, and Twat, a grrrl zine catalog. (\$1 each to Christine, POB 11843, Olympia WA 98508)

Oh Boy #1

It's a cute pocket-sized journal type zine, very personal and inviting. It's grrrl stuff, with essays, open letters and rants. It's a letter to a friend, and that friend could be you if you order this zine. Go for it. (Send some stamps to Barbie, 58 Farley Place, Allendale NJ 07401)

LOVE KNOWS NO BORDERS - IT COMES IN ALL COLORS - FREEDOM CANNOT BE BOUGHT - BUT IT CAN BE WON - SOLIDARITY WE NEED - WE HAVE A QUEERWORLD TO GAIN!

QUEER STREET RAVE

ZAT. 27 JUNI

D.J. PURE
TECHNO

2000 WATT MOBILE SOUNDSYSTEM
VERZAMELEN VANAF 12 UUR/RAVE 13.00 UUR
SMAKKELAARSVELD UTRECHT

BE THERE!

BE QUEER!

ORGANIZED BY PATS QUEERFANZINE
POSTBUS 19052 3501DB UTRECHT